

Weiden spaart tijd

Koeien lagekostenbedrijf vreten meer buiten de deur

In de afgelopen drie weideseizoenen is op het lagekostenbedrijf bijvoeding met mais sterk afgebouwd. Doel is om de koeien meer van het goedkopere gras te laten vreten. De melkproductie werd op peil gehouden, het ureumgehalte steeg flink.

Sober en simpel is het motto van het lagekostenbedrijf. Veel ruwvoer voeren, een beperkte hoeveelheid krachtvoer (maximaal 16 kg per 100 kg melk) en veel weidegras passen bij de strategie om het doel te halen.

Het lagekostenbedrijf wil de weidegang maximaliseren. Dit kan door een lang weideseizoen (maart tot november) met weinig bijvoeding op stal. Dit bespaart arbeid bij het voeren op stal, bespaart loonwerkkosten voor voederwinning en uitrijden van mest. Tot 2004 werd tijdens de weideperiode echter een aanzienlijke hoeveelheid snijmais bijgevoerd in combinatie met A-brok om de productie te stimuleren en de stikstofbenutting te verbeteren. Ook voorkomt snijmais dat de dieren sterk in conditie achteruitgaan.

Daarnaast kan bijvoeding perioden met een mager grasaanbod overbruggen. Het lagekostenbedrijf heeft er echter vanaf 2005 voor gekozen om de bijvoeding in de zomer zo veel mogelijk te minimaliseren. Dit weegt zwaarder voor het bedrijf dan een hoge eiwit efficiëntie, want het bedrijf beschikt over ruim voldoende ruwvoer.

Meer grasland

Om meer te gaan weiden is meer grasland nodig. Er is ook minder snijmaisteelt nodig omdat er minder gevoerd wordt. Vanaf 2005 is niet alleen minder bijgevoerd, maar kregen de koeien in plaats van mais balen graskuil gevoerd. Balen zijn minder broeigevoelig dan snijmais en het voeren van balen kost minder tijd.

Tabel 1 – Hoeveelheid bijvoeding (per ras) en het effect daarvan op productie en arbeid

ras/arbeid	bijvoeding en productie	2004	2005	2006
holstein friesland	totaal kg ds bijvoeding (ruwvoer + krachtvoer)	12,1	10,9	6,9
	kg melk	24,7	26,3	25,0
	% vet	4,35	4,13	4,11
	% eiwit	3,50	3,62	3,47
	ureum (g/100 mg)	22	32	34
montbéliarde	totaal kg ds bijvoeding (ruwvoer + krachtvoer)	9,9	10,2	6,4
	kg melk	21,3	23,7	22,1
	% vet	4,22	4,04	4,00
	% eiwit	3,66	3,73	3,60
	ureum (g/100 mg)	23	35	37
arbeid (uren per week voeren)		4,5	2,5	2,8

Vragen?

Cees Jan Hollander

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar: 0320-238238

Daarnaast is de krachtvoersoort veranderd. De koeien krijgen maximaal 4 kg maismeelbrok in de weideperiode. Hiermee is de energievoorziening via zetmeel gewaarborgd, waarbij het eiwitgehalte verhoogd wordt. In tabel 1 is het rantsoen met de melkproductie en hoeveelheid arbeid weergegeven.

Vanaf 2004 is de melkproductie stabiel gebleven. Het ureumgehalte is wel flink gestegen. Dit heeft geen gevolgen voor de plaatsing van de mest aangezien het lagekostenbedrijf voldoende plaatsing heeft.

Minder kosten

Er is niets goedkoper dan dat de koeien zelf het voer uit de weide halen en de eigen mest wegbrengen. In 2004 besteedde het lagekostenbedrijf gemiddeld 4,5 uur per week in de weideperiode aan het voeren. Dit is in 2005 en 2006 teruggebracht naar circa 2,5 uur. In de stalperiode kost het voeren van de melkkoeien meer dan 8 uur per week. De afgelopen weideperiode zijn de koeien een aantal keren op stal gehouden vanwege droogte met als gevolg dat er meer bijgevoerd is dan gepland.

De loonwerkkosten voor voederwinning zijn in 2006 15 procent lager dan in 2004. Door minder ruwvoer te verstrekken en de koeien meer vers gras te laten opnemen, bespaart het lagekostenbedrijf flink op arbeid en loonwerkkosten.

Ing. C. J. Hollander, deskundige voeding rundvee ASG

